

Dags att förbereda projektansökningar till ERF III och Återvändandefonden

Även om det ännu inte är spikat när den första ansökningsperioden till nya flyktingfonden och Återvändandefonden inleds är det ändå hög tid att inleda förberedelserna. Då slipper projekten att stressa i sista sekunden och kan ta itu med arbetet att fylla i ansökningshandlingarna när ansökningsperioden annonseras. En komplett ansökan betyder också snabbare beslut och därmed tidigare start av projektet.

Utvecklingsprojekt som är intresserade av medfinansiering från någon av de två fonderna kan redan nu påbörja arbetet med att söka samarbetspartners och medfinansiärer. Erfarenheterna från tidigare ansökningsomgångar visar att det ofta är svårt för projekten att hinna med dessa kontakter under ansökningstiden. Ansökningstiden är ofta bara en månad och om projektet först då ska börja ta kontakt med exempelvis kommuner eller statliga myndigheter så är det svårt att hinna få fram beslut om medfinansiering eller medverkan före sista ansökningsdagen.

Ofullständiga ansökningar leder till sen start på projekten

Allt för ofta har ansökningarna om medfinansiering varit ofullständiga och då kan inte fonden besluta om medfinansiering. Om bristerna har varit måttliga har fonden "varit snäll" och begärt in kompletteringar efter ansökningstidens utgång. Men även i dessa fall leder det ofrånkomligen till att det drar ut på tiden innan beslut kan fattas och projektet kan dra igång.

En yttersta konsekvens av sena projektstarter blir sedan att EU-pengar "brinner inne" dvs. de inte hinna utnyttjas. Pengarna från EU delas nämligen ut år för år och pengar för exempelvis 2008 får bara användas under 2008 och 2009. Dröjer många projektstarter till slutet av 2008 hinner projekten helt enkelt inte förbruka de pengar de har fått och Sverige kan inte dra nytta av de fondmedel som ställts till vårt förfogande.

Börja skissa på projektbeskrivningen

Det kan också löna sig att börja skissa på projektbeskrivningen redan nu även om regelsystemet för fonderna ännu inte är fastställt. I rutan till höger hittar du länkar till de EU-dokument som beskriver vad fonderna är tänkta att medfinansiera.

Börja prata med tänkbara samarbetspartners och medfinansiärer redan nu även om inte ansökningsperioden till ERF III och Återvändandefonden inträffar förrän efter årsskiftet.

Europaparlamentets och rådets beslut om inrättande av Europeiska flyktingfonden för perioden 2008-2013

<http://register.consilium.europa.eu/pdf/su/06/st03/st03690-re02.sv06.pdf>

Europaparlamentets och rådets beslut om inrättande av Europeiska Återvändandefonden för perioden 2008-2013

<http://register.consilium.europa.eu/pdf/su/06/st03/st03692-re01.sv06.pdf>

Migrationsverket förvaltar 3:e Flyktingfonden och Återvändandefonden

I årets budgetproposition föreslogs det – lite i skymundan – att Migrationsverket ska förvalta två av de fyra nya fonder, som EU inrättat inom ramen för sitt program "Solidaritet och hantering av migrationsströmmar" (SOLID på Europeiska).

Det är den nya Flyktingfonden – den tredje i ordningen – och Återvändandefonden som Migrationsverket ska förvalta under de kommande sex åren. De övriga två fonderna, Gränsfonden och Integrationsfonden, förvaltas av Rikspolisstyrelsen respektive ESF-rådet. ESF-rådet är den myndighet som redan förvaltar den stora Europeiska Socialfonden.

Migrationsverket har redan tidigare fått i uppdrag av regeringen att utarbeta fleråriga program för ERF III och Återvändandefonden, så snart kommissionen fastställt de strategiska riktlinjerna för fonderna. Tidigare var beskedet att de strategiska riktlinjerna skulle fastställas den 10 oktober men det senaste budet från Bryssel är att det blir klart "någon gång" i oktober. Enligt den slutliga tidsplan som EU:s genomförandekommitté antagit ska de nationella fleråriga programmen presenteras för kommissionen senast 1 mars 2008.

Första ansökningsomgång i januari 2008

Trots de förseningar som uppstått redan i Bryssel hoppas fondsekretariatet vid Migrationsverket att kunna annonsera ut möjligheten att söka medfinansiering ur ERF III och Återvändandefonden i början av nästa år, förhoppningsvis redan i januari.

Revisionsrosor till Sveriges förvaltning av första flyktingfonden

"Tyskland och Sverige införde ett väl genomtänkt förvaltningssystem, som innehöll förfaranden, blanketter och rapporter, vilket innebär att den nationella myndigheten kunde hantera ett stort antal projekt. En noggrann övervakning av projekten var en garanti för att de slutliga stödmottagarna fick stöd i tid." Det skriver Europeiska Revisionsrätten i en rapport om förvaltningen av den första flyktingfonden (2000 till 2004).

Det är knappast "hot news" som presenteras i revisionsrättens särskilda rapport nr 3/2007 om förvaltningen av Europeiska flyktingfonden (2000-2004). Rapporten behandlar den första europeiska flyktingfonden, som avslutade sitt arbete 2006 men det är

först nu rapporten, med svar från kommissionen, blivit tillgänglig på svenska. De frågor revisionsrätten sökte svar på under sin granskning var:

- Fördelades medlen till medlemsstaterna på ett riktigt sätt?
- Var kommissionens och medlemsstaternas förvaltning sund?
- Vilken effekt hade ERF på nationella insatser på asylområdet?

För att besvara frågorna

granskade revisionsrätten bl.a. de fondansvariga nationella myndigheterna i åtta medlemsstater. Sverige var en av de åtta staterna och Migrationsverkets fondsekretariat fick följaktligen besök från revisionsrätten 2005.

Revisionsrätten kritisk mot fördelningen

Förutom de rosor, som revisionsrätten delar ut till Tyskland och Sverige för sättet att administrera och förvalta fondpengarna, så delar de ut riktiga tistlar åt exempelvis Storbritannien och en hel del kritik mot hela ERF I. Fördelningen av pengar till medlemsstaterna var inte konsekvent, jämförbar eller tillförlitlig och det årliga tilldelningsförfarandet var krångligt, skriver revisionsrätten i sin sammanfattning.

Bra resultat av innovativa projekt

Kommissionen var ansvarig för att medlemsstaterna hade smidiga förvaltnings- och kontrollsystem men trots att brister upptäcktes och kommissionen vidtog åtgärder så hade inte alla brister, som konstaterats i medlemsstaterna, rättats till. Slutligen kunde inte några stora effekter av flyktingfondens arbete på ländernas asylkostnader urskiljas och det berodde bl.a. på att det inte fanns mycket information att tillgå, för revisionsrätten. Vissa positiva förändringar konstateras ändå i rapporten "främst när det gällde att pröva innovativa projekt och införliva resultaten i nationella strategier."

Revisionsrättens rapport ger därutöver en bra bild av hur flyktingfondens pengar har använts i olika länder, hur olika regelsystemet har tolkats och skillnaderna mellan den första och den andra - nu pågående - flyktingfonden. Rapporten är dessutom både lättläst och kortfattad och du hittar den här:

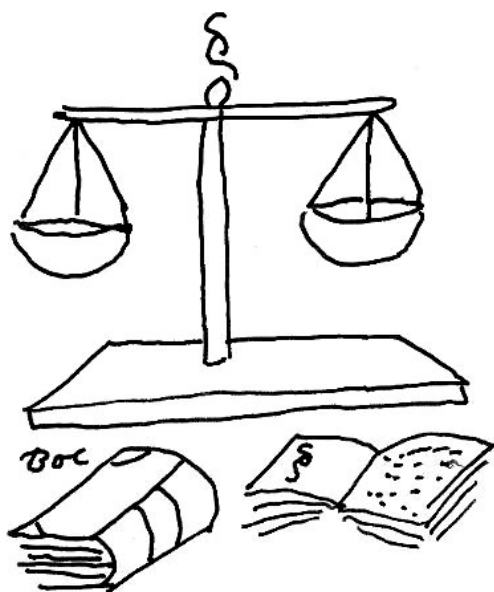
http://www.migrationsverket.se/infomaterial/om_eu/fond_erf/revisionsratten_nr3_07.pdf

Var tredje ansökan tillstyrktes i sista ansökningsomgången till ERF II

Arbetet med att gå igenom och bedöma den senaste – och sista – omgången av projektansökningar till ERF II börjar närma sig slutet. Av de 49 ansökningarna som kom in har 16 tillstyrkts och en 17:e ligger och väger – räcker pengarna kan även den beviljas medfinansiering.

Det är ett mycket grannliga arbete att avgöra om pengarna räcker eller ej eftersom fonden alltid arbetar med flera års pengapotter samtidigt.

Kan projekt gå igång redan under 2007 kan de arbeta med 2006 års pengar och ju tidigare de startar desto mindre av 2007 års pengar behöver de ta i anspråk. Och då kan det bli så mycket pengar tillgängliga att ytterligare ett projekt – det som ligger och väntar – kan tillstyrkas.

Ändrade planer kan öka eller minska det kvarvarande utrymmet

Dessvärre kan det ta lite tid innan hela den finansiella bilden är helt klar. De projekt som nu i princip har fått klartecken för medfinansiering kallas ett efter ett till kontraktsmöten med fondsekretariatet och inför dessa möten händer det att projekten justerar ner sina finansplaner. Varje sådan förändring lösgör utrymme, som kan användas för medfinansiering av ännu ett projekt. Omvänt kan en senarelagd projektstart eller ökade kostnader minska det tillgängliga utrymmet.

Det slutliga beslutet om medfinansiering för varje individuellt projekt kan inte fattas förrän kontraktsmötet har genomförts och resulterat i en ömsesidig överenskommelse.

31 ansökningar avslogs

Eftersom det var den sista ansökningsomgången för ERF II avslogs en hel del av ansökningarna med hänvisning till medelsbrist, dvs. de återstående fondmedlen räckte helt enkelt inte till alla ansökningar. Men det var också en del ansökningar som avslogs på grund av formella skäl för att ansökan inte var komplett, exempelvis för att finansplan eller medfinansieringsintyg saknades.

Fondpengarna ska inte gå till ordinarie verksamhet

I flera fall avslogs också ansökningar med hänvisning till att det projektet ville göra var precis det som kommunerna får statliga bidrag för att göra. Tanken med flyktingfonden är ju att pengarna ska bidra till att utveckla något nytt eller åtminstone förbättra det som finns – inte finansiera ordinarie verksamhet.

Rekordsummor att fördela under 2008

För projekt som fått avslag på sina ansökningar kan det kanske vara en tröst att det snart kommer en ny, tredje, flyktingfond. Sverige har dessutom fått rekordstora nationella medel för 2008 – drygt 110 miljoner kronor. Vid sidan av flyktingfonden kommer även den nya Återvändandefonden men med en blygsammare summa; 15,6 miljoner.

För båda fonderna gäller att pengarna tills vidare bara är ”vikta” för Sverige. För att vi också ska få tillgång dem måste Sverige presentera fleråriga och årliga program för fonderna, som kommissionen ska godkänna. Programarbetet pågår just nu och de fleråriga programförslagen, liksom de årliga programmen för 2008, ska ligga på kommissionens bord den 1 mars. Därefter har kommissionen en månad på sig att göra tummen upp eller tummen ned för förslagen.

Dags att söka pengar för gemenskapsinitiativ- sista ansökningsdag är 30 november

Det är inte bara flyktingfondens nationella medel som står till förfogande för hugade spekulanter på utvecklingsarbete. Fram till den 30 november är det möjligt att ansöka om pengar för utvecklingsarbete som är av intresse för hela EU – s.k. gemenskapsinitiativ eller community actions.

93 procent av ERF II:s pengar fördelas visserligen till medlemsstaterna men sju procent ligger kvar hos kommissionen för att användas för att stödja s.k. gemenskapsinitiativ (community actions). I reda Euro räknat handlar det om närmare 5 miljoner varav 3,8 miljoner har avsatts för att bidra till olika gemenskapsinitiativ. För den återstående miljonen räknar kommissionen med att upphandla utvecklingsinsatser av EU-gemensamt intresse.

För att komma ifråga för medfinansiering från kommissionen ska ett utvecklingsarbete passa in i något av följande fyra områden:

- Ökat samarbete inom EU när det gäller att tillämpa gemenskapslagstiftning

- Skapande av internationella samarbetsnätverk och pilotprojekt baserade på internationella partnerskap.
- Kampanjer för att höja medvetenheten om europeisk asylpolitik och om de förhållanden som möter asylsökande, flyktingar och fördrivna.
- Stöd för att sprida och utbyta information, inklusive IT och kommunikationsteknologi, inom alla flyktingfondens aspekter.

Mer detaljerad information om vad kommissionen efterlyser inom vart och ett av områdena finns att hämta i kommissionens CALL FOR PROPOSALS 2007. Där framgår också hur många länder som måste vara berörda av ett gemenskapsprojekt och det varierar från ett par till minst femton.

Dessvärre finns utlysningen av ansökningsomgången, arbetsprogrammet m.fl. dokument enbart på engelska på följande adress:

http://ec.europa.eu/justice_home/funding/2004_2007/refugee/funding_refugee_en.htm

Kalendarium 2007 och början av 2008

Datum	Aktivitet
Under oktober	Kommissionen antar strategiska riktlinjer för Europeiska flyktingfonden (ERF III) och Återvändandefonden
31 okt	Sverige lämnar slutrapport för verksamhetsåret 2005 för ERF II till kommissionen
31 dec	Förslag till flerårigt program för ERF III och Återvändandefonden lämnas till regeringen
31 dec	En beskrivning – eller ett utkast till beskrivning – av förvaltnings- och kontrollsystemet för ERF III och Återvändandefonden ska presenteras för kommissionen
Jan-febr	Förhoppningsvis kan första ansökningsomgången för ERF III och Återvändandefonden utlysas
1 mars	Regeringen lämnar Sveriges fleråriga program för ERF III och Återvändandefonden till kommissionen tillsammans med den definitiva beskrivningen av förvaltnings- och kontrollsystemet för fonderna